

וְדַרְךְ כָּלֵל כָּל יִשְׂרָאֵל צְדִיקִים הֵם
וְצָרִיכִים לְקִשֹּׁר עִצְמָם בְּתוֹרָה אוֹ לְתַלְמִיד חֶכֶם,

וּבְכֵדֵי שְׂלָא יִטְבְּעוּ חֵס וְשָׁלוֹם
בְּעֵינֵי הָעוֹלָם הָעֲשִׂיָה הַזֶּה
אוֹ בְּמַעֲשֵׂה אוֹ בְּמַחְשָׁבָה בְּעֶסְקָם בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה,

לָזֶה צָרִיכִים הַתְקַשְׁרוֹת, אוֹ בְּתוֹרָה,
אוֹ עַל כָּל פְּנִים לְתַלְמִידֵי חֶכְמִים רְאִשֵׁי הַדּוֹר,
בְּכֵדֵי הַלְעוֹתָם שְׂלָא יִשְׁאַרוּ שָׁם חֵס וְשָׁלוֹם
דַּגֵּל מַחֲנֵה אַפְרַיִם

ר' אשר אמר פעם לחבר
שהיה צריך לבחור בין שני דרכים
שבשניהם ראה שזה בעצם נפילה שלו,
אמר לו ר' אשר, לא משנה מה שתעשה,
העיקר שתשאר עם הכשלון שלך..

אחד החברים
שפך את ליבו בפני ר' אשר,
ושיתף אותו בעגמת הנפש שלו
בגלל שיש אנשים שמסתובבים אצל ר' אשר
ומתנהגים בצורה לא נאותה ועושים בעיות...
ענה לו ר' אשר:
אתה הבעיה הראשונה ואתה הבעיה האחרונה.
תפתור את הבעיות שלך ויפתרו כל הבעיות..."

אם הרבוש"ע מביא עליך כאבים עם דמות
כלשהיא,
אתה צריך להבין שאין דמות,
יש רק בורא עולם,
ואתה צריך להעלות את הכאב אליו.

ר' אשר אמר, "דער ערשטער קלאַפּ אויף גאַט" –
את הדפיקה הראשונה להעלות אל הבורא.

מתי ש'ה' דופק לאדם בדלת,
דרך הכאבים והקשיים במציאות
אנחנו צריכים מיד לרוץ ולהתעורר אליו,

ולא להאשים את השני או את המקרה בעולם,
כי אז גורם פירוד שמסתיר את אחדות בורא
ונותן כח לקליפות ולאויבים לגבור עליו.

ורק להודות על האמת,
ולפתור אותה באור של הבורא,

מתי שמישהו דופק בדלת של הבית
ועולים בלב חששות מי נמצא מאחורי הדלת

ר' אשר אמר ,

"דער ערשטער קלאַפּ טראכטען אויף גאַט" –
את הדפיקה הראשונה להעלות אל הבורא.

מתי שה' מביא עליך כאבים עם דמות כלשהיא,
במקום להאשים את השני או את המקרה בעולם,
ויוצרים פירוד שמסתיר את אחדות בורא.

להודות על האמת, בשבילי נברא העולם
ולפתור את הבעיה באור של הבורא

אתה צריך להבין שאין דמות,
יש רק בורא עולם,
ואתה צריך להעלות את הכאב אליו.

ומיד כשה' דופק לאדם בדלת,
דרך הכאבים והקשיים במציאות
אנחנו צריכים מיד לרוץ ולהתעורר אליו,

152

הצדיקים האמיתיים בדרגותיהם
אינם מכירים את מדרגותיהם,
אדרבה הם נמצאים בשפלות נוראה
כי הם מבחינים ב"שד" שלהם יותר,
כמארח"ל כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו,
אלא שדוקא הפחד הגדול שיש להם מהיצר של
עצמם

זה מה שמביא אותם יותר להיות דבוק
בצדיק שמעליהם ולהתבטל לה' כך
שהסיכוי שלהם לצמצם את הפער בין
שפלות עצמי לגדלות הבורא יותר גדולה.

אבל השאלה
אם אתה מאמין בעצמך?

אם אתה לא *מהמר* על עצמך,
אף אחד אחר לא יעשה זאת.

אם אתה לא *משקיע* בעצמך,
אף אחד אחר לא יעשה זאת.

אם אתה לא *מאמין* בעצמך,
אף אחד אחר לא יעשה זאת.

ותזכור הרבוש"ע מאמין בך
וההוכחה
בשבילי נברא העולם
כל יום *מחדש*

126

הגדרת חבר נאמן הוא חבר אמיתי
שאינו יכול לשבת בשקט בראותו הכאב של החבר
ואז עצם העובדא שיש לאדם חבר שכואב את
כאבו
זה בעצמו נותן כח לרצות להתגבר

נגד המחלה המדומה הנקרא עצבות ויאוש
עוד לפני שמספיק בכלל לדבר עם החבר הנאמן
כ"ש לאחר שמצליח להדבר עם החבר.

משל למה הדבר דומה לאחד שטעה במדבר.
אם יש לו חבר בקרבת מקום אינו מתיאש מהר
כי יש לו איזה תקוה שאם יגיע לאיזה מצוקה יזעק
לעזרה
והחבר ישמע קולו ויבא לעזור לו להחלץ מהמדבר.

ולכך אפילו שעדיין לא זעק לעזרה
שומר האדם על שקטות ושלות הנפש.
אבל אם אין לו חבר בקרבת מקום,
המצב מתהפך בכיוון ההפוך
אשר תיכף ומיד
רוח העצבות והיאוש מרחפת עליו,
עוטה חשך וצלמות שוקע בתוך הדכאון
כאלו אין כל תקוה לצאת מהמדבר.

המנהל של החיידר נכנס לר אשר
וסיפר שיש הרבה גניבות בחיידר.

ר אשר הקשיב...
ושאל שוב..

מה יש בחיידר...

יש גניבות..

ושוב חזר מה יש בחיידר..

אה...גניבות...

גניבות...

וסיים זאת אומרת שאני הגנב.

המנהל שתפס את הענין

אמר לר אשר.

אם כך אולי אני הגנב..

כי אני המנהל של החיידר?

אמר לו ר אשר:

אם תדע שאתה הגנב יפסקו הגניבות.

כל אחד ואחד

עושה לו הקדוש ברוך הוא

חופה לפי כבודו...

אמר רבי חנינא מלמד שכל אחד ואחד

נכוה מחופתו של חבירו....

כל החופות שלנו לעתיד לבא

בא ממלחמתנו היום יומית
להפוך הטבע לאמונה.

וכל אחד נכווה מחופתו של חברו,
כי אומר אני הייתי באותו עולם
ואותם כאבים כמו זה

ויכולתי לבנות אותה חופה וזה כאב גדול.

ונתפלל כל אחד על חברו שנזכה בעזרת השם

"נלכה דותינה"
כשאומרים בשם הדת,
הוא לא בסדר,
וצריך להורגו או להרחיקו.

ומה למד אותנו ר אשר
בהנהגתו ובדוגמא שנתן מעצמו,

אין דבר כזה החבר לא בסדר ואפילו אם נופל,
רק זה קריאה מהרבונו של עולם אלי,,
ואני צריך להתעורר,אוי וי איפה נפלתי,

הצילני נא,שכחתי אותך אבא,
שכחתי את האמונה הפשוטה

מחל,כפר לי,

הכניסני תחת כנפך,
ומימלא מתקיים,
המתפלל על חברו נענה תחילה,
ומתקיים איש אל רעהו יעזורו,
ומתקיים כאיש אחד בלב אחד
ונפתח הפתח שחודו כמחט ופתחו כאולם.
מ"מ

חייב אדם לומר בשבילי נברא העולם
כל מה שקורה מסביבנו,
כל מה שהאדם שומע, רואה או חווה,
עליו לדעת שה' עשה את זה 'בשבילי'.

ועל האדם לקחת אחריות על המקרה הזה.
כיצד לוקחים אחריות?

יש שלוש הסתכלויות של עבודת ה' על מאורעות
העולם:

'אמונה*' - זה להאמין שה' עשה את זה.
'ענוה*' - זה להבין שאין לנו יכולת להבין את
מה שה' עשה,
המוח שלנו קטן כמו כף יד - והקב"ה הוא בלי סוף
ובלי גבול.

אבל ר' מנדלע ויטפסק'ר אומר
שתי ההסתכלויות האלה,
הם עדיין לא 'לקיחת אחריות',
עוד לא קישרנו את מה שקרה - אלינו...

מהי לקיחת אחריות? ההסתכלות השלישית,
'שפלות'.

'שפלות' זה הפקת לקחים*,
לחפש איך אני גרמתי למצב הזה להתרחש.

הקב"ה מדבר איתנו בכל מאורעות העולם,
לייסר את האדם לשוב אליו במחשבה דיבור
ומעשה.

ולכן מה שקורה אצל 'כל אחד ואחד',
גם מה שקורה באנשים שסביבי -
אני חייב לומר ש'בשבילי' הוא נברא.

וכפי שהפרי הארץ אומר:
"שכן הוא באמת*,"

וביד כל אדם לתקן המאורע!"

חבר מספר
שאלתי את ר אשר על מה ולמה
יש לאנשים כך הרבה ייסורים קשים,

ואמר לי השם רוצה שנחזור בתשובה,

ושאלתי, מה כדי שנחזור בתשובה הוא חותך
ידיים ורגליים,

ואז פנה אלי ר אשר ופניו בערו כלפידיים,

קירב את פניו אלי קרוב קרוב והם בערו באש של
אהבה אין סופית,

ואמר לי, יש מקום שכל הנשמות מנשקות את היד
של הרבנו של עולם,
ומודות לו על כל כאב וכאב שהיה להם פה בעולם
התחתון,
כי רואות כמה זה טוב בשבילם.
והוסיף ואמר וזה היה רבי עקיבא,
שצחק כשראה שועל יוצא מבית קודש הקודשים,

ויתחזק דוד בה' אלק'יו,

לימד ר אשר לימד השם אלוקיו זה מהאדם,
מבשרי אחזה אלוקי

כמו שאנחנו רואים שדוד התחזק בכח שקיבל
מכל המעברים הקשים שעבר ונלחם כנגד הטבע,
לחיות שהכל ממנו יתברך,

כמו שראינו מתי ששמעי בן גירא
והוא קללנו קללה נמרצת
בהמשך שאמר,
השם אמר לו קלל,

לעולם לא ראתה חמה פגימתה של לבנה,

כשלא נראה את פגם חברנו,
רק את פגמנו ומשם נבקש רחמים,
תתמלא פגימת הלבנה

בחברותא גיליון 458,
ריבנו של עולם תגאל את עצמך!
יש לך מספיק זכויות בעולם הזה,
היו לך מספיק קורבנות מיום שבראת את העולם.
מספיק דם מאיתנו.

הם נתנו את דמם עבורך
בכדי שיהיו מליצים טובים עבורינו
בדורות האחרונים הללו
שאנו חלשים באמונה.

לכן אנו מבקשים ריבנו של עולם,
מי שאמר לעולמו די
יאמר לצרותינו די.
אין לך מה לחכות עלינו עוד.

בראת אותנו בשר ודם,
ובראת לנו כזה יצר הרע
שמאד קשה להתגבר
מתי שמגיע הניסיון,

כי בכדי להתגבר
צריך האדם להתעלות
מעל הטבע האנושי
ולהיות בבחינת מלאך ה' צבאות,

ואתה לא בראת בעולם הזה מלאכים.
בראת בני אדם,
ובראת אותם עם יצר הרע גדול
שקשה לנצח אותו.
אתה הרי מכיר את היצר הרע שלנו,
ויודע שאנו עפר ואפר.

ר ברוך מזעבז אמר
ועתה ישראל מה ה אלקיך שואל מעמך.

שכביכול ה שואל אותך - שואל מעמך..

במה אני ה אלקיך??

והתשובה...

על ידי שכל פעם שמגיע אלקיך - הקשיים מידת
הדין.

אתה מחבר אל ה.. מתפלל. ומאמין שבא לחבר
אותך לה'.

בזה אני "ה אלקיך".

הייתי פעם אצלו
ודיברתי על משהו בטווח של שבוע,
הוא אמר לי בחיוך גדול,
"יש לך מבט רחוק."
לי יש רק נשימה אחת. "איך האב איין אטעם"
הנשימה הזאת שאני נושם עכשיו,
מי מנשים לי אותה? מי מזרים לי את הנשימה?
רק הוא יתברך.
ככה צריך לחשוב. ככה צריך לחיות איתו".
נכד ר אשר י.ו.

"...ה' מחכה כל נשימה ונשימה,
כמו שדיברתי אתמול עם שוויץ,
בפתע פתאום נהיה
תינוק של אחד מהחברים חולה אנוש,
אז הם מחכים עם הנשימה הזאת עם הבכי
שלהם,
מתי יוכלו לשמח את ליבם עם התינוק שלהם,

אותו הדבר הקדוש ברוך הוא בוכה עלינו,
מתי אזכה לחיות עם התינוק שלי,
זזהו הכלל ישראל,
ואנחנו אף אחד לא מרחמים עליו (על הבורא),
נותנים לו לעמוד במדבר השממה,
והוא מחכה לתת לנו את כל הטוב שהוא הכין
עבורנו..."

"מלמד שהראהו הקב"ה ליעקב אבינו
שרה של בבל עולה ויורד,
ושל מדי עולה ויורד,
ושל יון עולה ויורד,
ושל אדום עולה ויורד.

א"ל הקב"ה ליעקב: יעקב, למה אין אתה עולה?
באותה שעה נתירא אבינו יעקב ואמר: כשם שיש
לאלו ירידה כך אני יש לי ירידה!
א"ל הקב"ה: אם אתה עולה אין לך ירידה, ולא
האמין ולא עלה וכו'.

א"ל הקב"ה: אלו עלית והאמנת לא היתה לך
ירידה לעולם,

אלא הואיל ולא האמנת הרי בניך משתעבדין
בהללו ד' מלכיות בעה"ז,
במסים ובארנוניות ובגולגליות".
מדרש תנחומא ויצא ב'

פעם הגיעו שתי נשים לחצר בשעה תשע בבוקר,
הן רצו לדבר עם רב אושר.
בינתיים ישבו והמתינו בחוץ על ספסל עץ,
כאשר הרב אושר יצא להתפלל אמר להן לחכות.

כנראה, רב אושר הלך למקום נוסף
וחזר בשעה שלוש בצהריים.
לפני שנכנס אמר להן "אני עייף, לא יכול לקבל
אתכן"

אחת הלכה ואמרה הכל מהשמיים.
השניה התחילה לצעוק
"חיכיתי לך מתשע בבוקר אתה חייב לקבל אותי!"

רב אושר נכנס לבית ואמר
לזאת שהלכה יש לה כבר את הישועה.
וזאת שלא קבלה את רצון ה',
אפילו שאדבר איתה לא תהיה לה הישועה".

סיפר חבר
בנסיעות שלי אל המשפחה,
הייתי מגיע ל ר' אשר לפני כל נסיעה
הייתי שואל האם לנסוע למשפחה? או לכל מקום
אחר,

בכל פעם עברתי דרכו לבקש ברכה לדרך.
כאשר שאלתי אותו ביום שלישי או רביעי,
האם לנסוע לשבת?

היה אומר לי:

"אוו אוו אוו, אין לך אמונה?
עד שבת יבוא משיח".

חבר התלונן על המעברים שלו
ואמר לו ר אשר
"לך לפחות יש חבר זקן
שאתה יכול לספר לו
ומבין את הנפש שלך!
לי לא היה אף אחד
היה רב ליד מחנה יהודה

שהייתי הולך אליו ערב שבת
והיה נותן לי לחיים!
אבל הוא לא הבין את הנפש שלי!"

חבר התלונן לר' אשר
על הכאבים במעברים שלו,
אז הוא שם את היד שלו באוויר
ומנענע אותה בתנועה של עלה
ואומר

"אתה צריך להיות כמו עלה ברוח, שה' יוביל
אותך!"
"ובמקום להתלונן את צריכה לבקש רחמים מה"

מכתב קלד
והנה בזמנים אלו בדור אחרון
מוטל עלינו התכלית האמיתית,
למצוא אצל בשרנו מציאות בוראנו,

שעל זאת נבראנו לגלות כבודו יתברך בעולם,
כדי שיכירו ודעו כל יושבי תבל כי לה' המלוכה,
ונזכה לכך

על ידי עוצם עבודתנו ויגיעתנו
להגיע עם רצונותינו לפני ה'
בתיקון מידותינו להפכם לטובה,
ולשעבד את גופנו לעשות רצון קוננו
באמת ובלב שלם.

מוכרח כל אחד מאתנו

להכיר היטב את עצמו
בלי שום רמאות והצטדקות
לראות את עצמו יפה
"שיינע איד" באורחותיו,

אלא לחיות תמיד עם הסכנה
שעלול הוא להיות נאבד ומנוצח מיצרו
המבקש את נפשו ותוקפו תמיד בנקודת התורפה
שאין האדם יכול לחזות מראש,

ויינצל רק על ידי שיהיה תמיד ער
עם התחדשות תמידית
ואיסוף כל כוחותיו

לערוך מלחמה על אויבו בנפש,
כפי העצה הגדולה שיעצו לנו חכמינו ז"ל:
"לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר רע",
על ידי שיחזיק כלי מלחמתו בידו
להיות תמיד מוכן לה,
למלחמת ה' בעמלק.

697

"...למה אנחנו בגלות?
מה קרה לנו שאנחנו סובלים
סבל כזה שאין כדוגמתו,
ואנחנו התרגלנו לחיות עם זה?

מפני החטא של עץ הדעת
שזה ההתעקשות של האדם,

שהוא לא רוצה להיכנע
לחיות עם ה"מה" שלו.
הוא רוצה להיות מציאות,
ואין שתי מציאות..."

חבר שאל את ר' אשר,
מתי יהיה תחיית המתים
ואזכה לראות שוב אבא שלי?
ענה לו ר' אשר: "קודם שהחיים יתעוררו!"

מכתב קלא
בכל אותם הנסיונות הקשים שאתה עובר
הקב"ה מסתתר שם וקורא לך להתקשרות עמו
ולהיות כרוך אחריו בלי מסך מבדיל ...

הקב"ה מבקש ממך שתביא לידי
גילוי אלקותו ופרסום שמו
בכל אותם המדריגות והמקומות והאנשים
שיש לך שייכות עמהם מפאת שורש הנפש

לכן השלוח והמנוחה ממך והלאה
כי הקב"ה בתכלית בריאת עולמו
ביקש להשרות שכינתו בתחתונים דייקא
מבקש את לבו של כל אחד ואחד
להיות כלי מוכן לקבל שפעו ברכת שמים מעל

והנה הקב"ה ברך אותך בכלים נאים

כלי דיבור ומחשבה כשרונות ומדות נאות
בהם הקב"ה מבקש
שתשרתהו לשמש את קונך
ולהקריב אותם לריח ניחוח למעלה
בבחינת עולה שהיא כליל תקטר

ומאת ה' היתה זאת לנסותך
ויירד להצילך כדי שתכיר נפלאותיו
ותכיר את מי שאמר והיה העולם
בדביות וחפיצה
כתינוק על שדי אמו

...

אני רוצה לקוות
אתה מבין היטב
מה שמבקשין
ומרמזין לך מלמעלה
כי די לחכימא ברמיזא
ותן לחכם ויחכם

חזק והיה לבן חיל
אל תיפול ברוחך
ואל תתיאש כלל

כי יש שכר לפעולתך אשר תעשה
בחיות האמונה ולא כוחך ועוצם ידך
אלא בבחינה של כי אני ה'
הנותן לך כח לעשות חיל
ואז תעשה חיל ותצליח ותשכיל בכל דרכיך

בידידות נאמנה...

מכתב עט

לכן דע נא כי חבל על כל נשימה
שאתה מבזבז את החיים בכאב
שאינן לו תחילה ואינן לו סוף

ועלינו רק לשמוע דרך הסיבה של הכאב
את הצער של השכינה על שגלינו מארצנו
וישראל שרויין בצער ואינן נגאלין

ואם תשמע בקולי הקב"ה
בעל הרחמים ישמע קול שוועתך
אוהב ישראל

וימצא גו' מאה שערים גו' .

ופירש רש"י ז"ל ואומד זה למעשרות היה.
ונ"ל דרש"י ז"ל בא לתרץ. דהלא אמרו חז"ל
(תענית ח ב)

דאין הברכה מצויה בדבר הנמדד.
וכאן היה מדה וגבול שהוצרך ליתן מעשר ממש
לא פחות ולא יותר.

ואיך נשתלח בו הברכה.

לכן פירש רש"י דאומד זה היה למעשרות.
דהטעם שאין הברכה מצויה בדבר הנמדד הוא
משום שהאדם מקפיד למנותו ונותן בו מדה וגבול
אי אפשר שיתברך.

ולזה פירש רש"י שהיה זה האומד והמנין עבור
מצות מעשר
שהוא דבר שבקדושה קדושת מעשר.
וכיון שהשרה על התבואה חיות רוחנית של
הקדושה
וטבע דבר הרוחני להתפשט ולהתרחב בלי שיעור
וגבול.
ועל ידי כן ויברכהו ה':
או י"ל
בדבר הגשמי.
המקום מקיף ומגביל הדבר ההוא
ואי אפשר ליכנס לתוכו
יותר מהחלל של הכלי או מקום המקיפו
אשר לא כן ברוחניות שאין מקום יוכל להקיפו
והוא מתפשט עד אין שיעור וערך.

